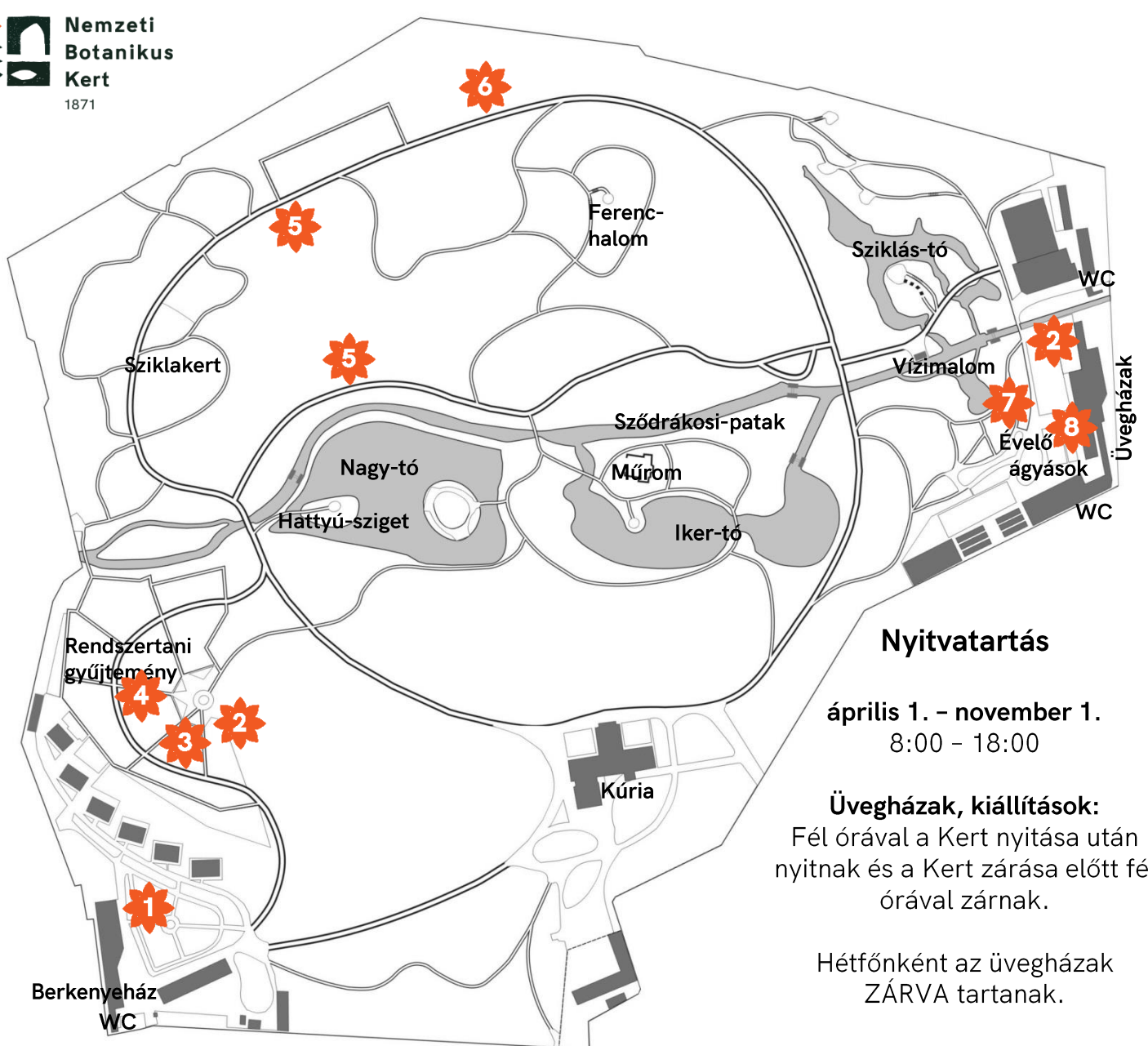

A hónap érdekességei

Nemzeti Botanikus Kert
Vácrátót

Gyöngyvirág (*Convallaria majalis*)

Nyitvatartás

április 1. – november 1.
8:00 – 18:00

Üvegházak, kiállítások:

Fél órával a Kert nyitása után
nyitnak és a Kert zárása előtt fél
órával zárnak.

Hétfőnként az üvegházak
ZÁRVA tartanak.

Térképes útmutatónk abban segít, hogy
az aktuálisan virágzó fajok, vagy más
időszerű látnivalók közül néhányat
könnyedén megtaláljon Kertünkben.

Köszönjük, hogy az utakon maradnak!

↑
Bejárat

www.botanikuskert.hu

Pünkösdi hava. Virágnyílásban a leggazdagabb, időjárás szempontjából a legkellemesebb hónap kertünkben a május. A talaj vízkészlete megfelelő ettől függetlenül igaz a mondás, hogy a májusi eső aranyat ér. Erre gondoljunk, ha esernyővel sétálunk a kertben. Az enyhe télnek is köszönhetően, az idei virágpompa különösen gazdag.

1 A **bőrlevelű korallberkenye** (*Photinia serratifolia*) örökzöld díszcserjénk egyik legszebbike. Télen fűrészesen fogazott, fénylő sötétzöld, világosabb fonákú, bőrnemű levelei tűnnek fel. Tavasszal bronzos friss kihajtásai s ernyős virágzatba tömörülő krémfehér virágai gyönyörködtetnek. Őshazája Délkelet-Ázsia, lombos erdőkben, útszéleken lejtőkön fordul elő. Kemény, nehéz fája kisebb bútorok és tárgyak faragására alkalmas. Fiatal hajtásait a késői fagyok károsíthatják. A tavalyi kedvező időjárásnak köszönhetően a kertünkben lévő példányok idén gazdagon virágoznak.

2 Kertünkben több helyen is találkozhatunk a **fás bazsarózsával** (*Paeonia suffruticosa*). Másfél-két méter magas lombhullató cserje. Pompás virágainak mérete meghaladja a 15 cm-t. A Kína középső tartományaiból származó vadfaj virágának színe fehér, bíborszínű torokfolttal, ma már azonban több száz, a fehér, rózsaszín, vörös minden árnyalatában tündöklő, egyszerű és telt virágú fajtáját ismerik. Kínában több mint 1500 éve termesztik, századokon át a császárok virága volt, költők rajongva zengtek róla verseikben, mint a jólét, bőség és méltóság szimbólumáról, festők örökítették meg páratlan szépségét. Tápdús, mélyrétegű talajon, napos vagy félárnyékos helyen, öntözés mellett nálunk is jól nevelhető

3 A Rendszertani Gyűjteményben a kutyatejfélék (*Euphorbiaceae*) ágyásában teljes pompájukban virítanak a **kutyatejek** (*Euphorbia*). Tejnedves növények, „viráguk” igazából egy bonyolult szerkezetű, átalakult virágzat, az ún. cyathium, mely csupasz virágokból áll.

A látszólag csészeszerű virágtakaró tulajdonképpen 5 összenőtt fellevelekből áll, ezen belül egy termő és sok porzó található, melyek egy-egy csupasz termős ill. porzós virág. A cyathiumok általában álnyíós virágzatot alkotnak. Az óvilági, száraz, sivatagos területeken is élnek kutyatejek, ezeket a pozsgás, húsos levelű, kaktuszokra emlékeztető növényeket a kaktusz- és pozsgásházban tekinthetik meg.

4 A Rendszertani Gyűjteményben közepén messzire virít a **francia tamariska** (*Tamarix gallica*) látványos, rózsaszínű bokra. Apró, 4-5 tagú virágaik füzér-virágzatban nyílnak. A tamariszkuszok több mint félszáz faja a szubtrópusi sivatagos és sós talajú területeken él. Mélyre hatoló gyökérzetük és jellegzetes, apró, kis párologtató felülettel rendelkező, pikkelyszerű, szórt állású leveleik is a száraz éghajlathoz való alkalmazkodást mutatják. Számos tamariszkuszfaj levelein olyan mirigyek vannak, amelyek jelentős mennyiségű sót választanak ki, ezt a bennszülöttek gyűjtik is. Sok fajt csersavtartalma vagy építkezéshez használható faanyaga miatt hasznosítanak. Másokat szikes talajok, tengerparti homokdűnék fásítására vagy díszcserjének ültetnek. A francia tamariska 3-5 méteres, kedvelt díszcserje, a mediterrán medence nyugati részén honos. Észak-Afrikában hasmenés és reuma kezelésére használják.

5 A kert magasabb részein, a cserjék és fák közti kis tisztásokon most nyílik a **ligeti habszegfű** (*Silene italica* ssp. *nemoralis*) és a **mezei zsálya** (*Salvia pratensis*). A habszegfű fehér, kéthasábú, krémfehér szirmú virágai, magas, de törekeny termete és a csipkés levelű, ibolyakék, ajakos virágú zsálya tavaszi hangulatot varázsol a kaszálatlan területekre. Mindkét faj azok közé a növények közé tartozik, melyeket nem vetettünk vagy ültettünk a botanikus kertbe, hanem a hazai, természetes növényzet része. A **ligeti habszegfű** az erdőssztyepppek növénye, száraz réteken, bokorerdőkben őshonos az Északi-középhegységben és a Villányi-hegységben, a **mezei zsálya** sztyeppréteken és kaszálóréteken gyakori szerte a Kárpát-medencében.

6 Egy kevésbé ismert, de igen mutatós, hagymás évelő növény indult virágzásnak. Az **alacsony prérigyertya** (*Camassia quamash*) Észak-Amerika északnyugati területein honos, mezők, patakpartok növénye. Napos és árnyékos fekvésbe is ültethető. Magasba törő (kb. 0,5 m) száron akár 30-100 csillag alakú, kékes-lila virág nyílik. Sziklakertekbe, évelőágyákba, tópartra egyaránt érdemes ültetni.

7 A Kaktusz- és Pozsgásházzal szemközt az út túloldalán, az árnyéki évelő növények között különleges, **rózsaszínű gyöngyvirág** (*Convallaria majalis* var. *rosea*) nyílik. Kúszó, elágazó gyöktörzsű növény, illatos virágai bókolók, egy oldalra állók. Matt hamvaszöld, szagtalan MÉRGEZŐ levele hártvány hüvelylevelek közül, hengersen összetekeredve emelkedik ki, ezzel is különbözik a zöldfűszerként kedvelt medvehagymától. Bogyó termése pirosra érik. Üde lomberdeink gyakori virága. A Szent György napja (április 24.) táján nyíló gyöngyvirágot májusvirágnak, kakukkvirágnak is hívják. Ekkortájt szólal meg a kakukk, és hagyományosan e napon hajtják ki először a pásztorok az állatokat. A gyöngyvirág gyakran megjelenik a népművészetben, faragásokban, festett mintákon, hímzésekben. Gyógynövényként is ismerik, mert hatóanyagai vizelethajtók és a szívizom összehúzódnak erejét növelik, de háziszereként nem alkalmazható! Dísznövényként több fajtája is kedvelt, ilyen gyűjteményünkben a rózsaszín és az óriás virágú is.

8 Az Orchidea- és Broméliaház előtt színes fellevelekkel tűnnek fel a **murvafürtök** (*Bougainvillea* spp.). Nem a viráguk szép, hanem a szerényen megbúvó, krémszínű virágaikat körülölelő, hármassával álló, színes fellevelek. Közép- és Dél-Amerikában honosak, a világon mindenféle elterjedt népszerű dísznövények. A jelenleg forgalomban levő számtalan murvafürt fajta általában 3 faj hibridje. Nevüket gróf Luis Antoine Bougainville kalandos életű francia tengerésztiszt emlékére kapták, aki egy felfedező és tudós csapattal 1766-1769-ig körülhajózta a Földet.